

Rok 1913.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 28. czerwca 1913.

Treść: (№ 118—121.) 118. Traktat handlowy i żeglarski z dnia 28. października 1912 między Austro-Węgrami i Japonią. — 119. Rozporządzenie, dotyczące zakazu handlu obnośnego w okręgu leczniczym Portofosce. — 120. Obwieszczenie, dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szcicia bielizny i krawiectwa w Taborze. — 121. Rozporządzenie, dotyczące określenia zakresu działania Inspektoratu przemysłowego dla budowy dróg wodnych w Pradze.

118.

**Traktat handlowy i żeglarski z dnia 28. października 1912
między Austro-Węgrami i Japonią.**

(Podpisany w Wiedniu dnia 28. października 1912, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 9. maja 1913, wzęledem czego wymieniono obustronne ratyfikacje dnia 16. czerwca 1913 w Tokio.)

Nos **Franciscus Josephus Primus**
divina favente clementia
Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentiariis Nostris atque Plenipotentiario Majestatis Suae Japaniae Imperatoris ad promovendas commercii navigationisque relationes inter Utriusque Nostrum ditiones et subditos existentes tractatus die vigesimo octavo mensis octobris anni 1912 Viennae initus et signatus esset, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Sa Majesté l'Empereur du Japon,

également animés du désir de resserrer les relations d'amitié et de bonne entente qui existent heureusement entre Eux et entre Leurs États, et persuadés que la détermination d'une manière claire et positive des règles qui, à l'avenir, doivent s'appliquer aux rapports commerciaux entre Leurs États, contribuera à la réalisation de ce résultat hautement désirable, ont résolu de conclure, à cet effet, un Traité de Commerce et de Navigation et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Monsieur le Comte Léopold Berchtold de Ungarschitz, Son Conseiller intime et Chambellan, Chevalier de l'Ordre de la Toison d'or, Grand Croix de l'Ordre Impérial de Léopold en brillants etc., Ministre de la Maison Impériale et Royale et des Affaires étrangères;

Monsieur Rodolphe Schuster de Bonnott, Son Conseiller intime, Chevalier de l'Ordre Impérial de la Couronne de fer deuxième classe, Ministre du Commerce d'Autriche;

Monsieur Ladislas Beöthy de Bessenye, Son Conseiller intime, Chevalier de l'Ordre Impérial de Léopold, député au Parlement, Ministre du Commerce de Hongrie,

et

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

Monsieur Satsuo Akidzuki, Shoshii, deuxième classe de l'Ordre du Trésor Sacré,

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz Austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

oraz

Najjaśniejszy Cesarz japoński

ożywieni równą chęcią umocnienia przyjaznych stosunków i dobrego porozumienia, jakie ku wielkiemu zadowoleniu istnieje między nimi i ich Państwami, i przekonani, że jasne i wyraźne ustalenie postanowień, które mają w przyszłości regulować stosunki handlowe między Ich Państwami, przyczyni się do urzeczywistnienia tego bardzo pożdanego celu, postanowili zawrzeć w tym celu traktat handlowy i żeglarski i zamianowali swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz Austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

hrabiego Leopolda Berchtolda pana na Ungarschitz, Swego Rzeczywistego Tajnego Radcę i Podkomorzego, kawalera orderu Złotego Runa, ozdobionego Wielkim Krzyżem cesarskiego orderu Leopolda z brylantami itd., Ministra Domu cesarskiego i królewskiego oraz spraw zewnętrznych:

pana Rudolfa Schuster de Bonnott, Swego Rzeczywistego Tajnego Radcę, kawalera cesarskiego orderu Złaznej Korony drugiej klasy, austriackiego Ministra handlu;

pana Władysława Beöthy de Bessenye, Swego Rzeczywistego Tajnego Radcę, kawalera cesarskiego orderu Leopolda, posła na Sejm, węgierskiego Ministra handlu,

a

Najjaśniejszy Cesarz japoński:

pana Satsuo Akidzuki, Shoshii, pośiadacza orderu świętego Skarbu drugiej klasy,

Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article Premier.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes auront pleine liberté, avec leurs familles, d'entrer et de séjourner dans toute l'étendue des territoires de l'autre; et, en se conformant aux lois du pays:

1° ils seront, pour tout ce qui concerne le voyage et la résidence, les études et les investigations, l'exercice de leurs métiers et professions et l'exécution de leurs entreprises industrielles et manufacturières placés, sous tous les rapports, sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée;

2° ils auront, comme les nationaux eux-mêmes, le droit de faire le trafic de tous les articles du commerce licite;

3° ils pourront posséder ou louer et occuper les maisons, les manufactures, les magasins, les boutiques et les locaux qui peuvent leur être nécessaires, et prendre à bail des terrains à l'effet d'y résider ou de les utiliser dans un but licite commercial, industriel, manufacturier ou autre;

4° ils pourront, sous la réserve de la réciprocité, acquérir et posséder toute sorte d'immeubles qui, d'après les lois du Pays, peuvent ou pourront être acquis ou possédés par les ressortissants d'une autre nation étrangère quelconque, en se conformant toujours aux conditions et restrictions prescrites par lesdites lois;

5° ils jouiront d'une protection et sécurité constantes et complètes pour leurs personnes et leurs propriétés; ils auront un accès libre et facile auprès des tribunaux de justice pour la poursuite et la défense de leurs droits; et ils seront, en outre, admis à faire valoir leurs réclamations contre l'État et ses organes devant les tribunaux ou autres autorités compétentes.

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes seront, sur les territoires de l'autre, exempts de tout service militaire obligatoire, soit dans l'armée de terre ou de mer, soit dans la garde nationale ou la milice, ainsi que de tous emprunts forcés et de toutes contributions imposées en lieu et place du service personnel; d'autre part, ils ne

Swego nadzwyczajnego i upoważnionego Posła przy Jego cesarskiej i królewskiej apostolskiej Mości:

którzy po wzajemnym udzieleniu sobie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i odpowiednie pod względem formy, ułożyli zgodnie następujące artykuły:

Artykuł I.

Przynależni każdej z Stron umawiających się winni wraz z rodzinami swemi korzystać z zupełnej swobody w udawaniu się na terytoria drugiej Strony umawiającej się lub przebywaniu w nich na całym ich obszarze; po myśli ustaw krajowych będzie się postępować z nimi:

1. co do podróży, osiedlania się, odbywania przez nich nauk i przedsiębrania badań, wykonywania przez nich zawodów i czynności, oraz co do prowadzenia przez nich przedsiębiorstw rękozielniczych i przemysłowych pod każdym względem według tej samej miary, co z przynależnymi narodu najbardziej uprzewilejowanego;

2. mają mieć na równi z krajowcami prawo trudnienia się handlem wszelkiego rodzaju dozwolonymi artykułami handlowymi;

3. wolno im mieć na własność, wynajmywać lub posiadać domy, budynki fabryczne, składy towarów, sklepy i inne potrzebne lokale oraz wydzierżawać grunta na osady, na cele handlowe, rękozielnicze, przemysłowe i na inne dozwolone cele;

4. wolno im pod warunkiem wzajemności nabywać i posiadać wszelkiego rodzaju majątek nieruchomości, który według ustaw krajowych mogą nabywać i posiadać przynależni do jakiegokolwiek innego obcego narodu, zawsze „stosownie do warunków i ograniczeń, przepisanych w wymienionych ustawach”;

5. mają oni korzystać z pełnej i trwałej ochrony i mieć zapewnione zupełne i trwałe bezpieczeństwo osoby swej i mienia swego; winni mieć wolny i swobodny dostęp do sądów w celu dochodzenia i obrony swych praw; będą dopuszczeni nadto także do dochodzenia swych roszczeń przeciw państwu lub jego organom przed sądami lub innymi właściwemi władzami.

Przynależni każdej z Stron umawiających się mają na obszarach drugiej Strony być uwolnieni od wszelkiej przymusowej służby wojskowej, czy to w wojsku, przy marynarce, straży obywatelskiej, czy też milicyi oraz od wszelkich pożyczek przymusowych i innych ciężarów, nakładanych zamiast powinności osobistej służby; z drugiej stony nie mają doznać

seront empêchés d'aucune manière de remplir les devoirs militaires dans leur propre pays.

Ils ne seront astreints à des réquisitions ou contributions militaires, autrement que dans les mêmes conditions et sur le même pied que les nationaux.

Ils ne seront contraints à subir des charges ou à payer des impôts, taxes ou contributions, de quelle nature que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés aux nationaux ou aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article II.

Les habitations, magasins, manufactures et boutiques des ressortissants de chacune des Parties contractantes dans les territoires de l'autre, ainsi que tous les locaux qui en dépendent, employés pour des buts licites, seront respectés. Il ne sera point permis d'y procéder à des visites domiciliaires ou perquisitions, ni d'examiner ou d'inspecter les livres, papiers ou comptes, sauf dans les conditions et formes prescrites par les lois à l'égard des nationaux eux-mêmes.

Article III.

Chacune des Parties contractantes pourra nommer des Consuls généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents consulaires dans tous les ports, villes et places de l'autre, à l'exception des localités où il y aurait inconvenient à admettre de tels fonctionnaires consulaires. Cette exception, toutefois, ne sera pas faite à l'égard de l'une des Parties contractantes sans l'être également à l'égard de toutes les autres Puissances.

Lesdits Consuls généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents consulaires ayant reçu l'exequatur ou autre reconnaissance soit définitive soit provisoire, auront, à charge de réciprocité, le droit d'exercer toutes les fonctions et de jouir de tous les priviléges, exemptions et immunités qui sont ou pourront être accordés aux fonctionnaires consulaires du même grade de la nation la plus favorisée. On est d'accord que l'exemption d'impôts accordée aux consuls de carrière dans les territoires de l'une des Parties contractantes ne pourra être réclamée pour les consuls honoraires.

Article IV.

En cas de décès d'un ressortissant de l'une des Parties contractantes dans les territoires de

żadnych przeszkołd w dopełnianiu swych powinności wojskowych w swym kraju ojczystym.

Również mają oni ulegać wojskowym rekwiżycjom i kontrybucjom tylko pod tymi samymi warunkami i na tych samych zasadach, co krajowcy.

Nie będzie się ich zmuszać do innych lub wyższych podatków, opłat lub świadczeń jakiegokolwiek rodzaju niż te, które nakłada się obecnie lub nakładać się będzie w przyszłości na krajowców lub przynależnych do narodu najbardziej uprzewilejowanego.

Artykuł II.

Budynki mieszkalne, składy towarów, fabryki i sklepy, jak również wszystkie należące do nich ubikacje przynależnych każdej z Stron umawiających się na obszarach Strony drugiej mają być nietykalne, jeżeli się ich używa na cele dozwolone. Nie wolno przedsiębrać w nich rewizji domowych lub poszukiwań albo badać książek, papierów lub rachunków, względnie wglądąć w nie, wyjawszy pod tymi warunkami i w tych formach, jakie ustawy przepisują względem krajowców.

Artykuł III.

Każda z Stron umawiających się może mianować konsulów generalnych, konsulów, wieckonsulów i agentów konsularnych w wszystkich przystaniach, miastach i miejscowościach drugiej Strony, z wyjątkiem tych miejscowości, do których nie uchodziłyby dopuszczać tego rodzaju urzędników konsularnych. Wyjątku tego nie należy jednak czynić w odniesieniu do drugiej Strony umawiającej się, jeżeli się go nie czyni w taki sam sposób odnośnie do wszystkich innych mocarstw.

Wymienieni konsulowie generalni, konsulowie, wieckonsulowie i agenci konsularni winni po uzyskaniu pisma uwierzytelniającego lub innego stanowczego lub tymczasowego uznania pod warunkiem wzajemności mieć prawo wykonywania wszelkich swych uprawnień oraz korzystania z wszystkich tych praw szczególnych, ulg i uwolnień, które obecnie przysługują lub w przyszłości przysługiwane będą urzędnikom konsularnym tego samego stopnia narodu najbardziej uprzewilejowanego. Istnieje zgoda co do tego, że nie można żądać dla konsulów honorowych uwolnienia od podatków, przyznanego konsulom zawodowym na obszarach jednej z Stron umawiających się.

Artykuł IV.

W razie, jeżeli przynależny jednej z Stron umawiających się umrze na obszarach Strony drugiej,

l'autre, les autorités du lieu du décès en avertiront sans délai le fonctionnaire consulaire compétent.

Dans le cas où un ressortissant de l'une des Parties contractantes viendrait à mourir dans les territoires de l'autre, sans avoir laissé, au lieu du décès, aucune personne ayant qualité, d'après les lois de son pays, pour prendre charge de la succession et l'administrer, le fonctionnaire consulaire compétent aura le droit, soit personnellement soit par délégué, de représenter cette personne absente et d'agir en son lieu et place, pendant la durée de son absence; il prendra toutes les mesures et fera tous les actes nécessaires pour l'administration et la liquidation régulières de la succession. Toutefois, rien de ce qui est contenu dans cet article, ne saurait être tenu comme pouvant dessaisir les tribunaux du pays où se trouvent les biens, des affaires rentrant dans leur propre compétence.

Les dispositions précédentes seront, de même, applicables au cas où un ressortissant de l'une des Parties contractantes possédant des biens dans les territoires de l'autre, viendrait à mourir en dehors desdits territoires sans avoir laissé, au lieu où ces biens sont situés, aucune personne ayant qualité pour prendre charge de la succession et l'administrer.

Article V.

Il y aura, entre les territoires de la Monarchie austro-hongroise et du Japon, liberté réciproque de commerce et de navigation. Les ressortissants de chacune des Parties contractantes auront, sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée, pleine liberté de se rendre avec leurs navires et leurs cargaisons dans les lieux, ports et rivières des territoires de l'autre, qui sont ou pourront être ouverts au commerce extérieur; ils sont, toutefois, tenus de se conformer toujours aux lois du pays où ils arrivent.

Article VI.

Les articles, produits naturels ou fabriqués des territoires de l'une des Parties contractantes bénéficieront, à leur importation dans les territoires de l'autre, des taxes de douane les plus réduites applicables aux articles similaires de toute autre origine étrangère.

Ni la Monarchie austro-hongroise, ni le Japon n'imposera à l'exportation d'un article quelconque à destination des territoires de l'autre Partie contractante des droits ou charges, autres ou plus élevés

władze tego miejsca, gdzie zaszedł wypadek śmierci, zawiadomią o tem bezzwłocznie właściwego urzędnika konsularnego.

W razie, jeżeli przynależny jednej z Stron umawiających się umrze na obszarach Strony drugiej, nie pozostawiając w miejscu, gdzie zaszedł wypadek śmierci, nikogo, aby wedle ustaw jego państwa ojczystego był uprawniony, wziąć w przechowanie spadek i nim zarządzać, winien właściwy urzędnik konsularny mieć prawo do zastępywania osoby nieobecnej samemu lub przez delegata oraz do przedsiębrania podczas jej nieobecności i w jej imieniu czynności prawnych; winien on zarządzić wszelkie środki i przedsiębrać wszelkie czynności prawne, potrzebne do prawidłowego zarządu i likwidacji spadku. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają natomiast czynić ujmy właściwości sądów tego kraju, w którym znajduje się spadek, ze względem na przedsiębranie czynności, podpadających pod ich kompetencję.

Powyższe postanowienia należy stosować także wówczas, jeżeli przynależny jednej z Stron umawiających się, który posiada majątek na obszarach Strony drugiej, umrze poza obrębem tych obszarów, nie pozostawiając w miejscu, gdzie ten majątek się znajduje, nikogo, aby miał prawo do przechowania i zarządu spadku.

Artykuł V.

Miedzy obszarami austryacko-węgierskiej Monarchii i Japonii ma istnieć wzajemny wolny handel i wolna żeglugi. Przynależni każdej z Stron kontraktujących winni korzystać na równi z przynależnymi do narodu najbardziej uprzywilejowanego w całe pełni z prawa udawania się na swych stajkach oraz z ich udziałem do wszystkich miejsc, przystani i rzek na obszarach Strony drugiej, które dla handlu zagranicznego są otwarte lub w przyszłości otwarte będą; są oni jednak obowiązani stosować się zawsze do ustaw kraju, do którego się udają.

Artykuł VI.

Wytwory rolne i przemysłowe obszarów jednej z Stron umawiających się winny przy dowozie ich na obszary Strony drugiej podlegać najniższym stopom celnym, które stosuje się do takiego samego rodzaju przedmiotów jakiegokolwiek obcego pochodenia.

Ani Monarchia austryacko-węgierska ani Japonia nie będzie nakładała na wywóz jakiegoś przedmiotu do obszarów drugiej Strony umawiającej się innych lub wyższych cel lub opłat, niż je pobiera

que ceux qui sont ou pourront être imposés à l'exportation des articles similaires à destination de tout autre pays étranger.

De même, aucune prohibition ou restriction ne sera maintenue ou imposée par l'une des Parties contractantes à l'importation ou à l'exportation d'un article quelconque en provenance ou à destination des territoires de l'autre, qui ne s'étendra également aux articles similaires venant de tout autre pays ou y allant.

Toutefois la dernière disposition n'est pas applicable aux prohibitions ou restrictions maintenues ou imposées pour les monopoles d'État, comme mesures sanitaires, dans le but de protéger des animaux ou des plantes utiles, par égard à la sûreté publique et dans des circonstances exceptionnelles par rapport aux provisions de guerre.

Article VII.

Les droits intérieurs perçus pour le compte de l'État, des communes ou des corporations qui grèvent ou grèveront la production, la fabrication ou la consommation d'un article dans les territoires de l'une des Parties contractantes, ne frapperont sous aucun prétexte les produits de l'autre Partie d'une manière plus forte ou plus gênante que les produits similaires indigènes.

Article VIII.

Les Parties contractantes conviennent de dispenser en général de l'obligation de produire des certificats d'origine. Toutefois, au cas où il existerait, dans les territoires de l'une des Parties contractantes, des taxes de douane différentes à l'égard de quelques articles d'importation, des certificats d'origine pourront exceptionnellement être exigés pour que les articles venant des territoires de l'autre Partie soient admis au bénéfice des taxes les plus réduites.

Article IX.

Ne pourront être reclamées à titre de traitement de la nation la plus favorisée les faveurs spéciales qu'une des Parties contractantes a accordées ou accorderait à l'avenir:

- a) aux produits de la pêche nationale des Parties contractantes ou aux produits des pêches assimilées à la pêche nationale en ce qui concerne l'importation de leurs produits,
- b) à des Etats limitrophes pour faciliter le trafic frontière,
- c) à un pays quelconque par les dispositions d'une union douanière.

obecnie lub będzie pobierała w przyszłości przy wywozie przedmiotów takiego samego rodzaju do jakiegokolwiek innego obcego kraju.

Żadna z Stron umawiających się nie powinna także ustanawiać odnośnie do dowozu lub wywozu jakiegokolwiek przedmiotu z obszaru Strony drugiej lub do tego obszaru takiego zakazu lub ograniczenia, który nie rozciąga się równomiernie na przedmioty takiego samego rodzaju, pochodzące z jakiegokolwiek innego kraju lub dla niego przeznaczone.

To ostatnie postanowienie nie odnosi się jednakoż do zakazów i ograniczeń, które wydaje się lub wyda się co do monopolów państwowych jako zarządzenia sanitarnie w celu ochrony zwierząt lub roślin użytkowych, ze względu na bezpieczeństwo publiczne oraz wśród okoliczności nadzwyczajnych odnośnie do potrzeb wojskowych.

Artykuł VII.

Weewnętrzne opłaty, ściągane na rachunek państwa przez gminy lub korporacje, które obciążają lub w przyszłości obciążać będą wyrób, sporządzenie lub zużytkowanie jakiegoś towaru na obszarach jednej z Stron umawiających się, nie mogą być pod żadnym pozorem nakładane na wytwory Strony drugiej w większej mierze lub w sposób uciążliwszy, niż na krajowe wytwory takiego samego rodzaju.

Artykuł VIII.

Strony umawiające się zgadzają się na to, że w ogólności nie ma obowiązku przedkładania świadectw pochodzenia. Jeżeli jednak na obszarach jednej z Stron umawiających się obowiązują co do jakichś towarów dowozowych rozmaite stopy celne, można wyjątkowo żądać świadectw pochodzenia w tym celu, aby towary, dwożone z obszarów drugiej Strony, odprawiać wedle najniższych stóp celnych.

Artykuł IX.

Na podstawie zasady największego uprzywilejowania nie można domagać się takich ulg szczególnych, które jedna z Stron umawiających się użycza obecnie lub miałyby użyczać w przyszłości:

- a) wytworom własnego rybołówstwa Stron umawiających się lub wytworom rybołówstw, zrównanych pod względem dowozu ich wytworów z własnym rybołówstwem,
- b) państwowom sąsiadującym w celu ułatwienia obrotu granicznego,
- c) jakiemukolwiek krajowi na zasadzie postanowień unii celnej.

Article X.

Les négociants et les industriels des deux États de la Monarchie austro-hongroise et du Japon qui prouvent, par l'exhibition d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités de leur pays qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie, pourront, dans les territoires de l'autre Partie contractante soit en personne soit par des commis voyageurs, faire des achats ou recueillir des commandes avec ou sans échantillons. Ces négociants, industriels et leurs commis voyageurs, en faisant ainsi des achats et en recueillant des commandes, jouiront, en matière d'imposition et de facilités, du traitement de la nation la plus favorisée.

Les articles importés comme échantillons dans les buts susmentionnés seront, dans les territoires de chacune des Parties contractantes, admis temporairement en franchise de droits, en conformité des règlements et formalités de douane établis pour assurer leur réexportation ou le paiement des droits de douane prescrits en cas de non-réexportation dans le délai prévu par la loi. Le droit de décider si un échantillon est susceptible d'admission en franchise, appartient exclusivement, dans tous les cas, aux autorités compétentes du lieu où l'importation a été effectuée.

Article XI.

Les sociétés anonymes ou autres et les associations commerciales, industrielles et financières (y compris les sociétés d'assurance de tout genre) qui sont ou seront constituées conformément aux lois de l'une des Parties contractantes et qui ont leur domicile dans les territoires de cette Partie, sont autorisées, dans les territoires de l'autre, en se conformant aux lois de celle-ci, à exercer leurs droits et à ester en justice devant les tribunaux, soit pour intenter une action soit pour s'y défendre. En outre elles jouiront, dans les territoires de l'autre Partie contractante, de tous les droits qui sont ou qui pourraient être accordés à l'avenir aux sociétés et associations analogues de la nation la plus favorisée.

Article XII.

Tous les articles qui sont ou pourront être légalement importés, dans les ports de l'une des Parties contractantes par des navires nationaux, pourront, de même, être importés dans ces ports par des navires de l'autre Partie contractante, sans être soumis à aucun droit ou charge, de quelle dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux auxquels les mêmes articles seraient soumis s'ils étaient importés par des navires

Artykuł X.

Kupcy i fabrykanci obu państw Monarchii austriacko-węgierskiej i Japonii, którzy na podstawie posiadania legitymacyjnej karty przemysłowej, wydawionej przez władze ich kraju, wykażą się uprawnieniem swem do prowadzenia handlu lub przemysłu w tym kraju, winni mieć prawo dokonywania osobiście lub za pośrednictwem podróżujących agentów handlowych zakupów lub przyjmowania zamówień, a to z próbkami lub bez tychże. Kupcy tacy i fabrykanci oraz ich podróżujący agenci handlowi winni w razie, jeżeli czynią tego rodzaju zakupna lub przyjmują zamówienia, być traktowani pod względem opodatkowania i ulg jak naród najbardziej uprzywilejowany.

Przedmioty, które wprowadza się jako wzory dla wyżej wymienionych celów, winny być na obszary każdej z Stron umawiających się dopuszczane czasowo bez opłaty cla, a to po myśl przepisów i formalności celnych, ustanowionych w celu zapewnienia ponownego wywozu lub, jeżeli to nie nastąpi w przeciagu przepisanego ustawą czasu, w celu zapewnienia zapłaty przepisanych cel. Rozstrzygnięcie pytania, czy wzór jakiś nadaje się do dopuszczenia bez opłaty cla, zastrzeżone jest w wszystkich wypadkach wyłącznie właściwym władzom tego miejsca, gdzie dowóz się uskutecznia.

Artykuł XI.

Spółki akcyjne lub inne oraz spółki handlowe, przemysłowe lub finansowe (wliczając tu towarzystwa ubezpieczeń wszelkiego rodzaju), utworzone lub utworzyć się mające w przyszłości po myśl ustaw jednej z Stron umawiających się a mające swą siedzibę na obszarach tej Strony, winni mieć prawo wykonywania swych praw także na obszarach Strony drugiej z obowiązkiem przestrzegania jej ustaw oraz prawo występowania przed sądem bądź jako powódki, bądź też jako pozowane. Oprócz tego będą one na obszarach drugiej Strony umawiającej się korzystały z wszelkich praw, które są nadane lub byłyby nadane w przyszłości takim samym spółkom narodu najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XII.

Wszystkie przedmioty, które się w myśl ustawy wprowadza lub które w przyszłości będzie wolno wprowadzać na krajowych statkach do przystani jednej z Stron umawiających się, można w taki sam sposób wprowadzać do tych przystani na statkach drugiej Strony umawiającej się, przyczem nie będą one podlegały innym lub wyższym clom lub opłatom jakiejkolwiek nazwy, niż tym, które należy uiszczać przy dowozie tych samych przedmiotów na statkach

nationaux. Cette égalité réciproque de traitement sera appliquée sans distinction, que ces articles viennent directement du lieu d'origine ou de tout autre pays étranger.

Il y aura, de même, parfaite égalité de traitement pour l'exportation, de façon que les mêmes droits de sortie seront payés et les mêmes primes et drawbacks seront accordés, dans les territoires de chacune des Parties contractantes, à l'exportation d'un article quelconque qui peut ou pourra en être légalement exporté, que cette exportation se fasse par des navires japonais ou par des navires autrichiens ou hongrois et quel que soit le lieu de destination, soit un port de l'autre Partie soit un port d'une tierce Puissance.

Article XIII.

En tout ce qui concerne le placement des navires, leur chargement, leur déchargement dans les eaux territoriales des Parties contractantes, il ne sera accordé par l'une des Parties aux navires nationaux aucun privilège ni aucune facilité qui ne le soit également, en pareils cas, aux navires de l'autre Partie, la volonté des Parties contractantes étant que, sous ces rapports, les bâtiments respectifs soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

Article XIV.

Tous les navires qui, conformément aux lois japonaises, sont considérés comme navires japonais et tous les navires qui, conformément aux lois autrichiennes ou hongroises sont considérés comme navires autrichiens ou hongrois seront respectivement considérés comme navires japonais et autrichiens ou hongrois pour l'application du présent Traité.

Article XV.

Aucuns droits de tonnage, de transit, de canal, de port, de pilotage, de phare, de quarantaine ou autres droits ou charges similaires ou analogues, de quelle dénomination que ce soit, perçus au nom ou au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, de particuliers, de corporations ou d'établissements quelconques, ne seront imposés dans les eaux territoriales de l'une des Parties contractantes sur les navires de l'autre, sans qu'ils soient également imposés, dans les mêmes conditions, sur les navires nationaux en général ou sur les navires de la nation la plus favorisée. Cette égalité de traitement sera appliquée réciproquement aux navires respectifs, de quel endroit qu'ils arrivent et quel que soit le lieu de leur destination.

krajowych. To wzajemne równe traktowanie stosuje się bez względu na to, czy odnośne przedmioty nadchodzą bezpośrednio z miejsca pochodzenia lub z innego obcego kraju.

Również należy całkiem taksamo traktować wywóz tak, że będzie się płaciło te same dla wywozowe oraz te same wynagrodzenia za wywóz i dla zwrotne, które ustanowione są na obszarach każdej z Stron umawiających się przy wywozie jakiegokolwiek przedmiotu, dopuszczonego ustawowo do wywozu obecnie lub na przyszłość, bez względu na to, czy wywóz odbywa się na statkach japońskich lub austriackich albo węgierskich oraz bez względu na miejsce przeznaczenia, któremu może być przystać Strony drugiej lub trzeciego mocarstwa.

Artykuł XIII.

Żadna z Stron umawiających się nie powinna pod względem miejsca zatrzymywania się, ładowania i wyładowywania statków na wodach nadbrzeżnych Stron umawiających się użyczać statkom krajowym takich przywilejów lub ulg, które nie są udzielone w ten sam sposób w takich samych przypadkach statkom drugiej Strony; Strony umawiające się zmierzają do tego, aby z statkami obu Stron postępować pod tym względem na zasadzie zupełnej równości.

Artykuł XIV.

Wszystkie statki, które według ustaw japońskich należy uważać za statki japońskie, i wszystkie statki, które według ustaw austriackich lub węgierskich należy uważać za statki austriackie lub węgierskie, winny pod względem stosowania niniejszego traktatu uchodzić za statki japońskie, względnie za statki austriackie lub węgierskie.

Artykuł XV.

Nie wolno na wodach nadbrzeżnych jednej z Stron umawiających się nakładać na statki Strony drugiej żadnych opłat od ton, opłat przewozowych, kanałowych, przystaniowych, rotmańskich, latarniowych, opłat za kwarantannę albo innych opłat takich lub takiego samego rodzaju lub ciężarów o jakiegokolwiek nazwie, które w imieniu lub na rzecz rządu pobierają urzędnicy publiczni, osoby prywatne, korporacje lub zakłady jakiegokolwiek rodzaju, o ile nie nakłada się tych opłat i ciężarów w taki sam sposób i pod tymi samymi warunkami na statki krajowe w ogólności lub na statki, należące do narodu najbardziej uprzywilejowanego. Tę równomierność w postępowaniu należy stosować obustronnie do statków obu Stron, bez względu na to, z jakiego miejsca przybywają i dokąd są przeznaczone.

Article XVI.

Les navires chargés d'un service postal régulier de l'une des Parties contractantes, qu'ils appartiennent à l'État ou qu'ils soient subventionnés par lui à cet effet, jouiront, dans les eaux territoriales de l'autre, des mêmes facilités, priviléges et immunités que ceux qui sont accordés aux navires similaires de la nation la plus favorisée.

Article XVII.

Le cabotage est excepté des dispositions du présent Traité et reste réservé aux navires nationaux. Il est toutefois entendu que, sous ce rapport, chacune des Parties contractantes peut réclamer pour ses navires les mêmes droits ou priviléges qui sont ou seront accordés par l'autre Partie aux navires de tout autre pays en tant qu'elle accorde aux navires de l'autre Partie les mêmes droits ou priviléges.

Tout navire de l'une des Parties contractantes chargé à l'étranger d'une cargaison destinée à deux ou plusieurs ports d'entrée des territoires de l'autre pourra décharger une partie de sa cargaison dans l'un desdits ports, et, en continuant son voyage pour l'autre ou les autres ports de destination, y décharger le reste de sa cargaison, toujours en se conformant aux lois, aux tarifs et aux règlements de douane du pays de destination. De la même manière et sous la même restriction, tout navire de l'une des Parties contractantes pourra charger dans les divers ports de l'autre, au cours du même voyage, pour l'étranger.

Article XVIII.

Les fonctionnaires consulaires compétents de chacune des Parties contractantes seront, dans les territoires de l'autre, exclusivement chargés du maintien de l'ordre intérieur des navires marchands de leur nation et seront seuls compétents pour connaître des différends qui pourraient survenir, soit en mer, soit dans les eaux territoriales de l'autre Partie, entre les capitaines, les officiers et l'équipage, notamment en ce qui concerne le règlement des salaires et l'exécution des contrats. Toutefois, la juridiction appartiendra aux autorités territoriales dans le cas où il surviendrait, à bord d'un navire marchand de l'une des Parties contractantes dans les eaux territoriales de l'autre, des désordres que les autorités compétentes du lieu jugeraient de nature à troubler ou à pouvoir troubler la paix ou l'ordre dans ces eaux ou à terre.

Artykuł XVI.

Statki, które pełnią regularną służbę pocztową dla jednej z Stron umawiających się, czy to będąc własnością państwa, czy też będąc przezeń w tym celu subwencyjowane, mają na wodach nadbrzeżnych Strony drugiej korzystać z takich samych ulytwień, przywilejów i uwolnień, które udziela się statkom takiego samego rodzaju, należącym do narodu najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XVII.

Żegluga nadbrzeżna wyjęta jest z pod postanowień niniejszego traktatu i zostaje zastrzeżona dla własnych statków. Istnieje natomiast zgoda co do tego, że każda z Stron umawiających się może w tym względzie żądać dla swych statków tych samych uprawnień lub przywilejów, które Strona druga udziela lub w przyszłości udzieli statkom jakiegokolwiek innego kraju, o ile ona sama udziela statkom drugiej Strony tych samych uprawnień lub przywilejów.

Każdy statek jednej z Stron umawiających się, który za granicą naładowany został towarami, przeznaczonymi dla dwóch lub więcej przystani na obszarach Strony drugiej, może wyładować część swego ładunku w jednej z tych przystani, a odbywając dalej swą podróż do innej lub innych przystani przeznaczenia, wyładować tamże resztę swego ładunku, przestrzegając stale ustaw, taryf i przepisów celnych kraju, do którego podróż zmierza. W taki sam sposób i z takim samym ograniczeniem może każdy statek jednej z Stron umawiających się podczas tej samej podróży ładować w różnych przystaniach Strony drugiej towary, przeznaczone za granicę.

Artykuł XVIII.

Właściwym urzędnikom konsularnym każdej z Stron umawiających się należy wyłącznie poruczać utrzymywanie wewnętrznego porządku na jej statkach handlowych na obszarach Strony drugiej; oni tylko winni mieć prawo rozstrzygania wywiązujejących się na pełnym morzu lub na wodach nadbrzeżnych Strony drugiej sporów między kapitanami, oficerami i załogą, zwłaszcza sporów co do określenia roszczeń o płace i wypełnienia umów. Jednakowoż ma przysługiwać władzom terytorialnym sądownictwo w tych przypadkach, gdyby na pokładzie statku handlowego jednej z Stron umawiających się na wodach nadbrzeżnych Strony drugiej powstały zaburzenia spokoju, które wedle mniemania właściwych władz miejscowych zakłócają lub mogłyby zakłócić spokój lub porządek na tych wodach lub na lądzie.

Article XIX.

Si un marin déserte un navire appartenant à l'une des Parties contractantes sur les territoires de l'autre, les autorités locales seront tenues de prêter, dans les limites de la loi, toute l'assistance en leur pouvoir pour l'arrestation et la remise de ce déserteur sur la demande qui leur sera adressée, à cet effet, par le fonctionnaire consulaire compétent du pays auquel appartient le bâtiment en question, avec l'assurance de rembourser toutes les dépenses y relatives.

Il est entendu que cette stipulation ne s'appliquera pas aux ressortissants du pays où la désertion a eu lieu.

Article XX.

En cas de naufrage, avaries en mer ou relâche forcée, chacune des Parties contractantes devra donner, en tant que les devoirs de la neutralité le permettent, aux navires de l'autre, qu'ils appartiennent à l'État ou à des particuliers, la même assistance et protection et les mêmes immunités que celles qui seront accordées en pareils cas aux navires nationaux. Les articles sauvés de ces navires naufragés ou avariés seront exempts de tous droits de douane, à moins qu'ils n'entrent dans la consommation intérieure, auquel cas ils seront tenus de payer les droits prescrits.

Article XXI.

Réserve faite des cas où ce Traité en dispose autrement de manière expresse, les Parties contractantes conviennent que, pour tout ce qui concerne le commerce, la navigation et l'industrie, tout privilège, faveur ou immunité quelconque, que l'une d'elles a déjà accordés ou accorderait à l'avenir aux ressortissants de tout autre État, seront étendus, immédiatement et sans condition, aux ressortissants de l'autre Partie contractante.

Article XXII.

Les dispositions du présent Traité sont applicables à tous les territoires et possessions appartenant à l'une ou à l'autre des Parties contractantes ou administrés par elle; elles s'étendent de même à tous les pays qui appartiennent à présent ou qui appartiendront à l'avenir au territoire douanier de chacune des Parties contractantes.

Article XXIII.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Tokio aussitôt que faire se pourra.

Artykuł XIX.

Jeżeli jakiś marynarz zbiegnie z statku jednej z Stron umawiających się na obszary Strony drugiej, mają władze miejscowe obowiązek na interwencję właściwego urzędnika konsularnego owego kraju, do którego odnośny statek należy, oraz za zapewnieniem zwrotu wszelkich wydatków wskutek tego powstalych udzielać w granicach ustaw wszelkiej możliwej pomocy w celu schwytania i odstawienia zbiega.

Istnieje zgoda co do tego, że postanowienie to nie stosuje się do przynależnych tego kraju, w którym nastąpiła ucieczka.

Artykuł XX.

W razie rozbicia się statku, uszkodzeń na morzu lub w razie zawinięcia do przystani ratunkowej winna każda z Stron umawiających się, o ile pozwala na to obowiązek neutralności, udzielać statkom Strony drugiej bez względu na to, czy one należą do państwa, czy do osób prywatnych, tej samej pomocy i ochrony oraz tych samych uwolnień, których się użycza w takich samych przypadkach statkom krajowym. Przedmioty, wyratowane z statków rozbitych lub uszkodzonych, winny być uwolnione od wszelkich ect, o ile nie zostają zużytkowane wewnątrz kraju; w tym przypadku należy uiszczać od nich przepisane cła.

Artykuł XXI.

O ile w traktacie tym nie określono wyraźnie wyjątków, Strony umawiające się zgadzają się na to, że w wszystkich sprawach handlowych, żeglarskich i przemysłowych jakiegokolwiek rodzaju przywileje, ulgi lub uwolnienia, których obecnie udzieliła lub w przyszłości udzieli jedna z tych Stron przynależnym jakiegokolwiek innego państwa, będą rozszerzone natychmiast i bezwarunkowo na przynależnych Strony drugiej.

Artykuł XXII.

Postanowienia niniejszego traktatu należy stosować do wszystkich obszarów i posiadłości, należących do jednej lub drugiej Strony umawiającej się albo przez którąś z nich zarządzanych; należy je także stosować do wszystkich krajów, które z obszarem celnym jednej z Stron umawiających się obecnie są połączone lub w przyszłości połączone będą.

Artykuł XXIII.

Niniejszy traktat zostaje ratyfikowany a ratyfikacyjne wymieni się o ile możliwości jak najprędzej, w Tokio.

Il entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et demeurera exécutoire jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où ni la Monarchie austro-hongroise, ni le Japon n'aurait notifié, douze mois avant l'expiration de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, ledit Traité restera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à compter de la date où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncé.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité et l'ont revêtu du cachet de leurs armes.

Fait à Vienne, en double expédition,

le 28 octobre 1912.

Schuster m. p.
(L. S.)

Beöthy m. p.
(L. S.)

Nos visis et perpensis omnibus et singulis, quae in hoc tractatu continentur, ea
rata grataque habere profitemur, verbo Nostro spondentes, Nos illa omnia fideliter
executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae, die nono mensis Maii anno millesimo nongentesimo decimo tertio, Regnorum Nostrorum sexagesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Leopoldus Comes Berchtold m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Marcus Comes a Wickenburg m. p. Caes. et Reg. Caput Sectionis.

Powyższy traktat ogłasza się niniejszym po zasięgnięciu zgody obu Izb Rady państwa.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1913.

Stürgkh wlr.
Schuster wlr.

Zaleski wlr.
Zenker wlr.

Traktat ten ma wejść w życie w dwa tygodnie po wymianie ratyfikacji i obowiązywać do dnia 31. grudnia 1917.

W razie jeżeliby ani Monarchia austriacko-węgierska ani Japonia na dwanaście miesięcy przed upływem wspomnianego czasokresu nie oznajmiły swego zamiaru zniesienia mocy obowiązującej traktatu, będzie niniejszy traktat obowiązywał aż do upływu roku od tego czasu, w którym jedna lub druga z Stron umawiających się go wypowie.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy niniejszy traktat i zaopatrzyli go swymi pieczęciami.

Działo się to w Wiedniu, w podwójnym wygotowaniu,

dnia 28. października 1912.

Schuster wlr.
(L. S.)

Beothy wlr.
(L. S.)

119.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 31. maja 1913,
dotyczące zakazu handlu obnośnego w okręgu leczniczym Portorose.**

Na zasadzie § 10. cesarskiego patentu z dnia 4. września 1852, Dz. u. p. Nr. 252, oraz § 5. przepisu wykonawczego do tegoż zabrania się handlu obnośnego w okręgu leczniczym Portorose na czas od dnia 1. kwietnia do dnia 15. października każdego roku.

Zakaz ten nie stosuje się do przynależnych do uprzewilejowanych pod względem handlu obnośnego okolic, wymienionych w § 17. patentu o handlu obnośnym oraz w odnośnych rozporządzeniach dodatkowych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku ustaw państwa.

Zaleski wlr.

Heinold wlr.

Schuster wlr.

120.

**Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 3. czerwca 1913,
dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej
szycia bielizny i krawiectwa w Taborze.**

Na podstawie § 14. d, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się żeńską szkołę przemysłową szycia bielizny i krawiectwa w Taborze do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa zastępują przy zgłoszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych, dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Trnka wlr.

Schuster wlr.

121.

**Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych oraz Ministrem robót publicznych z dnia 9. czerwca 1913,
dotyczące określenia zakresu działania Inspektoratu przemysłowego dla budowy dróg wodnych w Pradze.**

§ 1.

Zakres działania Inspektoratu przemysłowego dla budowy dróg wodnych w Pradze ma w przyszłości obejmować:

1. Nadzór nad wszymi wykonywaniami w Czechach robotami budowlanymi, ziemnemi i budowlanemi robotami wodnymi w celu budowy dróg wodnych po myśli § 1., lit. b) i c) ustawy z dnia 11. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 66;

2. nadzór nad regulacjami rzek, przewidzianymi w § 5., ustęp 1., tej ustawy, względnie w ustawach krajowych dla Czech z dnia 13. lutego 1903, Dz. u. kr. Nr. 31, 32 i 33.

Nadzorowi temu podlegają nie tylko właściwe roboty budowlane, ziemne oraz budowlane roboty wodne lecz także wszystkie zakłady poboczne, prowadzone w związku z temi robotami, jak na przykład pracownie w celach napraw, zakłady cięcielskie, kamieniolomy, kopalnie żwiru i piasku oraz tym podobne, o ile zakłady te leżą blisko odnośnych miejsc budowy lub są z niemi połączone zapomocą własnych środków komunikacyjnych przedsiębiorstwa budowlanego.

§ 2.

Na zasadzie § 4. ustawy z dnia 17. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 117, przydziela się nadto wynienionemu Inspektoratowi przemysłowemu nadzór nad wszystkimi robotami kanalizacyjnymi w dorzeczu Łaby między Melnikiem i Uściem nad Łabą oraz nad prowadzeniem ruchu takich pływających obiektów i stałych pogłębiaczy, których się używa przy tych robotach oraz przy robotach budowlanych, wymienionych w § 1. niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 1. września 1913. Z tą chwilą uchyla się z pod nadzoru właściwych pod innym względem terytorialnych inspektoratów przemysłowych, względnie z pod nadzoru inspektora żeglugi śródlądowej wszystkie wyżej wymienione roboty i przedsiębiorstwa, o ile one już dotychczas podlegały inspekcji przemysłowej.

Heinold wlr.

Schuster wlr.

Trnka wlr.